చీకటిలో చీలికలు

- గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఈ నవల ముద్రితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పాపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి ప్రింటయింది. ఈ నవలకి ఎంతలేదన్నా 40 ఏళ్ళ వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మో - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట వ్రాయాలనిపించింది.

ఆ959 ప్రాంతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా వున్న రోజుల్లో ఈ నవల వ్రాశాను. అప్పటికి - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మీద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పెయ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గొప్పగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ. ఎలా కలిశారో పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకి ముందుమాట వ్రాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకితాలు బొత్తిగా అలవాటు లేదు) ఆయన వ్రాశారు. ముందుమాట వ్రాశారు గనుక విమర్శించలేదేమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

ఆ962లో విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి చిత్తూరులో సన్మానం జరిగింది. ఆయన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తూరు మునిసిపల్ కమిషనరు) యింట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆర్ద్రుద తమ కిన్నెరసాని పాటల్ని పిప్పరమెంటు పాకం అన్నందుకు ఆయన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇందాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మరో లోకంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే అర్ధమయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బంది పడుతున్నారు.

సభ ముగిసింది. రాత్రి విశ్వనాథ వారికి చెప్పినట్టున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేనని. మర్నాడు మధ్యాహ్న భోజనం శర్మగారింట్లో జి. కృష్ణగారూ, వి.డి. ప్రసాదరావుగారు ప్రభృతులు వచ్చిన గుర్తు. అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టేపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికి సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మల్ని తిట్టినట్టున్నాను" అన్నారు నవ్వుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మాత్రం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాథ గారు కించపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. ఆయన "నిండు మనంబు నవ్యనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి. ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్టుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్షులు, చిత్తూరు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు ఆర్.బి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాథ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కొచ్చి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి ఔదార్యం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామలైలో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేవాణ్ణి. వారికి 'చీకటిలో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూజా భోజనం" అని వ్రాశారు.

తరువాత నాలుగైదు పుస్తకాలొచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యో అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్టున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. కృత్రిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రచురించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకటిలో చీలికలు' దగ్గర్నుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఎర్రసీత' వరకు - ఓ రచయిత మానసిక పరిణామాన్ని తెలియజెప్పడం కూడా సమగ్ర సాహిత్య పరిచయ లక్షణం కనుక ఈ నవలకీ ఈ సంపుటాల్లో స్థానం వుంది.

(గత సంచిక తరువాయి)

పర్వతంలాంటి నల్లటి మనిషి ఎదురుగ్గా వచ్చి ఉన్నపాటున చంపను ఎత్తుకున్నాడు. అనంతశయనంగారిని చూసి నమస్కారం చేసాడు.

"ఇతను ఇక్కడి యింజనీరండి. పేరు రమేశ్‌చంద్. సౌరాష్ట్రం నుంచి వచ్చాడు. తెనుగు బాగా మాట్లాడతాడు"

"ఎలా వున్నారు సార్. ఓకే?" అన్నాడు రమేశ్‌చంద్.

నమస్కారం చేసాడు వరదరాజులు.

"గనులకంటే ముఖ్యం యిక్కడి మనుషుల్ని చూడాలి. పదండి. నేను తిప్పుతాను మిమ్మల్ని. సాబ్ పయిన కూర్చుంటారు. లోపలికి ఆయన నడవడం కష్టం" అన్నాడు.

"అలాగే" అన్నాడు వరద.

"నువ్వూ వస్తావా చంపా?"

"అబ్బ. నేను రాను. ఫాన్ దగ్గర కుచుంటాను" అని కుడివేపు కొండమీదకి పరిగెత్తింది.

నవ్వారు అనంతశయనంగారు చుట్ట వెలిగిస్తూ

"ఎయిర్ సకర్స్ దగ్గర కూర్చోడం దానికి సరదాలెండి. లోపల్నుంచి వచ్చే వేడిగాలి ముందు కూచుంటుంది. ఆరోగ్యం పాడవుతుందంటే వినదు."

తెల్లటి సూటు వేసుకున్న వ్యక్తి అక్కడికి వచ్చాడు. చూస్తూనే అనంతశయనంగారి అబ్బాయిని పోల్చేశాడు వరదరాజులు. తండ్రికిలాగే సగం వరకూ బట్టతల మిగిలింది వయస్సు తక్కువయినాను. చాలా శుభ్రంగా, అందంగా కనిపించాడు.

"మా అబ్బాయి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ. స్వాతంత్రోద్యమంలో తిరిగాను కొన్నాళ్ళు. ఆ రోజుల్లో పుట్టాడు."

వరదరాజుల్ని చూసి నమస్కారం చేసాడు బెనర్జీ. "అరగంట లేటయారు సార్. నాన్నగారితో వస్తున్నారంటే అప్పుడే అనుకున్నాను. అరగంట క్రితమే ఏర్పాట్లన్నీ జరిగిపోయాయి. లాంప్స్ రెడీగా వున్నాయి. త్వరగా వెళ్ళండి. రమేష్ మీతో వస్తాడు వర్కింగ్ స్పాట్ వరకూ వెళ్తారా?"

"ఇక్కడేం తెలీదు నాకు. మీరేం చూపిస్తే అది చూస్తాను."

"పైవన్నీ నేను చూపిస్తాను. లోపలికి మీతో వచ్చేవాణ్నే, కానీ ఆరోగ్యం బాగోలేదు. పదండి మోటారు ఆపరేటర్స్. ఎయిర్ సకర్స్ చూద్దురుగాని."

యంత్రాల బరువుకీ, వేగానికీ భూమి కదుల్తోంది. ఏవేవో పేర్లు చెప్పి వాటన్నింటినీ చూపించాడు. రెండు తడిక టోపీలూ, లాంప్ పట్టుకుని వచ్చాడు రమేష్ చంద్.

"లిఫ్ట్ ఆర్డర్లో వుందా?"

"ఉంది సార్"

"రెండో మైన్‌స్పాట్‌కి తీసుకువెళ్ళు యీయన్ని. ఎక్కడ విసుగేస్తే అక్కడ, లిఫ్ట్ యిచ్చి పైకి తీసుకొచ్చేయండి" అన్నారు. వరదరాజులు వేపు తిరిగి "మిగతా వాటి మాట ఎలావున్నా మా మైన్స్‌లో మాత్రం మీకేం కష్టం ఉండదండి. ఎక్కడికక్కడ చల్లగాలి వేస్తుంది. ఎక్కడన్నా దిగడం కష్టమని తోచి మీదకి వచ్చెయ్యాలనిపిస్తే లిఫ్ట్ సిద్ధంగా వుంటుంది. ఇంక బయల్దేరండి'

తడిక టోపీ పెట్టుకుని లాంప్ పట్టుకుని బయల్దేరాడు వరదరాజులు. ముందర రమేశ్‌చంద్ నడుస్తున్నాడు.

దారి రానురాను మరీ చీకటయి తోవ తెలీకుండా పోయింది. బయట కన్నా యిక్కడ దీపపు వెలుగు చాలా సహాయం చేస్తోంది. అన్నివేపులా గట్టిరాయి. మెట్లు పొరపాటున జారితే కన్పించడు. అవకతవకలుగా వంకరులు తిరిగి ఎక్కడికో లాక్కుపోతున్నాయి మెట్లు.

"జగ్రత్త సార్. ఈ దారులన్నీ మీకు కొత్త. జాగ్రత్తగా నడవకపోతే జారిపోతారు"

మెల్లిగా అడుగు తీసి అడుగువేస్తున్నాడు వరదరాజులు. ఎక్కడి నుంచో రాళ్ళమధ్య నుండి చల్లటిగాలి వీస్తోంది. కిందకి పోతున్నకొద్దీ వొళ్ళంతా చెమటతో తడుస్తోంది. కాళ్ళన్నీ చెమ్మగా వున్నాయి. చుక్కలు చుక్కలుగా నీరు కారుతోంది. గుడ్డివెలుగులో రాళ్ళకి అంటివున్న మైకా మెరుస్తోంది .మీదికి చూస్తే ఆకాశపు వెలుగు చిన్న నక్షత్రంలాగా కనిపిస్తోంది. పావుగంట గడిచాక ఆగాడు.

"ఎంతదూరం వచ్చాం?"

వెనక్కి తిరిగాడు రమేశ్. "బాగా అలసిపోయారు కూర్చోండి. సరిగ్గా 550 అడుగులు భూమట్టానికి క్రిందకి వచ్చాం ఇక 25అడుగుల్లో త్రవ్వు జరుగుతున్న చోటుకి వస్తాం. జాగ్రత్తగా వినండి. ఇక్కడికీ శబ్దం వినిపిస్తూంటుంది."

ఎక్కడో దూరంగా మనుషుల అలికిడి, పెద్ద యంత్రాలు కదులుతున్న చప్పుడూ వినిపిస్తోంది.

ఓ గబ్బిలం లేచి తలకి గట్టిగా కొట్టుకుని వెలుగువేపు ఎగిరిపోయింది.

భయపడ్డాడు వరద.

"ఇంతదూరం రోజూ నడిచి వెళ్తారా పనివాళ్ళు?"

నవ్వాడు రమేశ్చంద్ శరీరం కలిసిపోయింది. దూరాన ఓ గుడ్డి దీపం మాత్రం కనిపిస్తోంది.

"మెల్లిగా రండి. మీకు సరిగ్గా నాలుగడుగుల క్రిందన మెట్లు పూర్తవుతాయి. రాళ్ళమీంచి మారుతూ నడవాలి" అరిచాడు రమేశ్.

ఆగిపోయాడు వరద. తలంతా వర్షంలో తడిసినట్టు ముద్దయింది. తడికె టోపీ నరాల్ని కొరికేస్తోంది. కిరసనాయిలు దీపం ఉండుండి వీచే చల్లటి గాలికి రెపరెపలాడుతోంది. దారి సన్నబడి ఒక్క మనిషి నడవడానికి వీలయినంత మాత్రం మిగిలింది. కాలికింద రాళ్ళు బలం లేకుండా కదులుతున్నాయి. కాలుజారితే ఎక్కడ వుంటారో తెలీదు. ఈ నరకంలో ఎనిమిది గంటలు ఎలా బ్రతుకుతారో పనివాళ్ళు. వాళ్ళ జీవితానికి ఆసరా అది. ఆలోచనల్లో కాలుజారింది వరదకి. భయంతో నీరసంగా అరిచాడు. ఒక్క ఉదుటున వెళ్ళి ముందు నడుస్తున్న రమేశ్చంద్ మీద పడ్డాడు. రమేశ్చంద్ అరిచాడో లేదో వినిపించలేదు. దూరంగా తూలిపోయాడు. లైట్లు రెండూ ఆరిపోయాయి. తడిక టోపీ ఎక్కడికో తుళ్ళిపోయింది. ఓ రాయికి బలంగా వరదరాజులు నుదురు ఆనుకుంది. శోష వచ్చినట్టు ఉండిపోయాడు వరద. రమేష్ గొంతు వినిపించలేదు అతనికి. భయమేసింది. బలమంతా పూరించి అరిచాడు.

ఎక్కడో అరుపు వినిపిస్తోంది. ఓపికలేక అక్కడే కూర్చుండిపోయాడు. నుదురు పగిలినట్టుంది. చేత్తో తడుముకుంటే చిక్కటి ద్రవం చేతికి తగిలింది. అది చెమటో రక్తమో తెలీదు.

ఇంతలో ఓ దీపం మెల్లగా క్రిందనుంచి వచ్చింది. రమేష్ గొంతు వినిపించింది.

"సార్!" అని అరుస్తున్నాడు.

"ఇక్కడే ఉన్నాను. మీకేమైనా దెబ్బతగిలిందా? రాయి జారింది. అందుకని పడిపోయాను."

"కుడి భుజం కీలు బెణికింది. పదండి, ఇక మిమ్మల్ని వదిలిపోను" అన్నాడు. మళ్ళీ రెండు దీపాలూ వెలిగాయి.

"నా టోపీ పోయింది. ఎలా?" అన్నాడు వరదరాజులు.

"నాది ఉంచుకోండి. మీద రాయి చాలా బలమైంది. తగిలితే తల పగులుతుంది.

టోపీ ఉంచుకుని మళ్ళీ నడిచాడు.

"ఇక్కడ వీళ్ళంతా మనుషుల్లా బ్రతకరు సార్. రోజూ వెలుగుని చూసేది తక్కువ. ఎంతసేపూ చీకట్లోనే యిక్కడి బ్రతుకు."

చివరికి క్రిందకి దిగాల్సిన భాగం పూర్తయింది. సమతలంగా కొంతదూరం పోవాల్సి వుంది. నేలకి అడుగు ఎత్తున చిక్కని ద్రవంలా వుంది నీటిలో కలిసిన బురద. ట్రాలీ నడవటానికి మధ్యగా పట్టాలున్నాయి. వెడల్పు విశాలంగా వున్నా, ఎత్తు మాత్రం తక్కువయి మనిషి సగం వంగితేనే గానీ నడవడానికి వీల్లేకుండా వుంది.

"జాగ్రత్త సార్. ఇది మూడో స్టేజి. ఇక మరోమారు అడుగుల్లో త్రవ్వు జరుగుతున్నచోటికి వస్తాం" అన్నాడు రమేశ్.

అప్పటికే గొందిలా తయారయింది ఆ ప్రదేశం. గాలి బరువెక్కి కదలడం మానేసింది. ఊపిరి పీల్చడం చాలా ప్రయత్నం మీద జరుగుతోంది. లాల్చీ ఒంటికి అంటుకుపోయింది. కోటు తీసేసి భుజం మీద పడేసుకున్నాడు రమేశ్‌చంద్.

"ఇక్కడ మీరు చూసే జంతువుల్ని ప్రపంచంలో ఎక్కడా చూడరు. వీళ్ళని మనుషులనడం అనవసరం. బయట ప్రపంచం ఏమవుతుందో వీళ్ళకి తెలీదు. భూమికి 800 అడుగుల క్రిందన బ్రతుకుతారు వీళ్ళు. రాత్రి నిద్రపోవడం. ఉదయాన ఈ సొరంగంలో బ్రతకడం యిదీ వీళ్ళ కార్యక్రమం, పదండి ముందుకు"

ఒకర్ని మోసుకుని ముగ్గురు వస్తున్నారు.

"ఏంగురయ్యా!" అన్నాడు రమేశ్.

"సింగరాయుడి నెత్తిమీద రాయి పడిందండి. తల పగిలినట్లుంది. మీదకి చేరేస్తేగాని బ్రతికేట్టులేడు."

"అయితే వెళ్ళండి త్వరగా. లిఫ్ట్‌లో వెళ్ళకూడదూ?"

"వీల్లేదన్నారటండి ప్రొప్రయిటరుగారు. ఎవరు పెద్దమనుషులొచ్చారట. వాళ్ళకోసం ఉంచారట."

అప్పటికి వచ్చాడు వరదరాజులు. చివరిమాటలు వినిపించాయి. "మనకి లిఫ్ట్ అక్కర్లేదు. వీళ్ళని పంపేయండి" అన్నాడు.

రమేశ్‌చంద్ వాళ్ళతో ఏదో చెప్పాడు. మరో దోవంట అతన్ని మోసుకుపోయారు వాళ్ళు.

ఏవో పిచ్చిపాటలు దగ్గరలో వినిపిస్తున్నాయి. చిన్న నీడల్లాగ చీకట్లో మనుషులు కనిపిస్తున్నారు. కొండ దొలుస్తున్న శబ్దం గుండెను కదిలించేదిగా వినిపిస్తోంది.

ఉన్నట్టుండి వేడిగాలి ప్రదేశమంతా వ్యాపించింది. పొగలాగ, మట్టితో, నీరుతో బరువెక్కి చెమ్మగా శరీరమంతా సుడులు చుట్టేస్తోంది.

ఊపిరాడక ఆగిపోయాడు వరదరాజులు.

"ఏమిటండీ యిది?"

"నారాయుడూ 234" అనరిచాడు రమేశ్‌చంద్.

జవాబు వచ్చింది.

నీరసంతో రాయికి చేరబడిపోయాడు వరద.

"వెంటిలేటర్స్ పాడయాయటండి. గాలిమీదకి పోవడం లేదు. ముందుకు రాగలరా?"

మంటల్లో వున్నట్లు వొళ్ళంతా ఉడికిపోతోంది. ఆలోచన పోవడంలేదు. ఊపిరి పీల్చుకోవడానికి వీల్లేకుండా గాలి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసేస్తోంది.

"తగ్గే సూచనల్లేవా యేమిటి?" అన్నాడు.

"మరో అరగంటక్కాని మంచిగాలి రాదు బహుశా. మీదకి కబురు వెళ్ళాక యింజనీర్లు రావాలి. కాస్త ప్రయత్నించగలరేమో చూడండి. మరొక్క మలుపు తిరిగితే 50 గజాల్లో వర్కింగ్ స్పాట్ వుంది."

కీళ్ళన్నీ నొప్పిపుట్టి వణుకుతున్నాయి. చల్లటి, తేలిక గాలి పీల్చుకోవాలన్న ఆశ ఎక్కువయింది. వెనక్కి తిరిగిపోవాలనిపించింది.

"వీళ్ళపాపానికి చివరి ఘట్టం. రాగలిగితే రండి. ఒక్క నిముషంలో తిరిగి వచ్చేద్దాం."

చివరిసారిగా యీ సంక్షోభం మధ్య విశ్వేశ్వరాన్ని చూడాలనే కాంక్ష మళ్ళీ అతన్ని ముందుకు తోసేసింది. గాలి మరీ బరువెక్కుతోంది. పక్కనే వున్న రమేశ్‌చంద్ కనిపించడంలేదు.

లేచాడు వరదరాజులు "పదండి" అన్నాడు. తన చేతిలో దీపం ఆరిపోయింది. అయినా దూరాన చిన్న వెలుగు కనిపిస్తోంది. పక్కనుంచే ఓ ట్రాలీని తోసుకుంటూ నలుగురు వెళ్ళారు.

"వీళ్ళకి రోజంతా పనిచేసినందుకు రెండురూపాయలు యిస్తారు" అంటున్నాడు రమేశ్.

మలుపు తిరిగేసరికి అయిదారు దీపాల వెలుగు కనిపిస్తోంది. సుమారు 30 మంది పనిచేస్తున్నారు.

ఒక వ్యక్తి రెండు దీపాలు పట్టుకుని ఎదురుగ్గా వచ్చాడు.

"వెంటిలేటర్స్ పాడయినట్టున్నాయి. మీదకి కబురు వెళ్ళిందా?"

"ఇప్పుడే పంపానండి" అని వరదని చూసి నమస్కారం చేసాడు.

"ఈ గ్యాంగు యిన్‌చార్జి సార్ యితను, నారాయుడు. అడగండి, వీళ్ళ జీవితాలన్నీ చెప్తాడు"

చీకట్లో నారాయుడి వంటిమీద బట్టలేమి కనిపించడంలేదు, వ్యక్తిత్వం, కోరికలూ, సిగ్గూ, స్వేచ్ఛ, భయం, అనుమానం, అన్నిటినీ మరిచిపోయి ఎన్ని యుగాల క్రితం జంతువుల్నో జ్ఞాపకం చేస్తున్నారు వీళ్ళు.

"ఇంత నరకంలో ఎలా గడుపుతారిక్కడ?"

"అలవాటయిపోయింది సార్, ఇక్కడికి రాకుండా ఉండలేం, ఒక్కరోజు లోపలికి రాకపోతే తోచదు మాకే బాధలూ లేవు. ఒక్క గుండె జబ్బు తప్పిస్తే"

"అదేమిటి?"

"అప్పుడే నా ఊపిరితిత్తులు పాడయానని చెప్పాడు డాక్టరు. నాకిప్పుడు ముప్ఫై రెండు సార్, మరి నాలుగయిదేళ్ళు బ్రతుకుతానంతే, ఆరేళ్ళు బ్రతికితే ఎక్కువన్నారు. "

నిలువునా వణికిపోయాడు వరదరాజులు.

"ఈ పనిమానేస్తే ఏం?"

నవ్వాడు నారాయుడు

"అలాంటివి మేం ఆలోచించం సార్. మా నాన్న యిక్కడే రాయిపడి చచ్చిపోయాడు. పదేళ్ళ నుంచీ ఈ గనిలో దిగడమే నాకు తెల్సు, నా కొడుక్కు కూడా ట్రాలీ యీడవడం నేర్పారు."

మాట్లాడే ఓపికా, ఆశ్చర్యపడే ఉత్సాహం పోయింది వరదకి, క్రమేపీ సత్తువనీ, ప్రాణాన్నీ తినేస్తున్నట్టుంది గాలి. బలంగా నరాలన్నీ కూడదీసి మాట్లాడితేగాని మాటవినిపించడంలేదు.

"రండి త్రవ్వు చూద్దురుగాని"

యంత్రాల శబ్దానికి భూమి దద్దరిల్లిపోతోంది. అడపా, తడపా మీదినుంచి యిసికా, రాళ్ళూ జారుతున్నాయి. చుట్టూరాళ్ళు రాయికి రాయికీ మధ్య నల్లటి పొరల్లో నల్లటి మైకా పెచ్చులు మెరుస్తున్నాయి. రాయిని ఏదో యంత్రపు కోరతో త్రవ్వి పోస్తున్నారు నలుగురు పనివాళ్ళు.

"విశ్వేశ్వరం ఎక్కడున్నాడు?" అన్నాడు రమేశ్‌తో.

"డి 67 ఎక్కడ?" అంటున్నాడతను.

"ఇప్పుడే చివరికి వెళ్ళాడండి ట్రాలీతో, క్షణంలో వస్తారు, ఆకు కావాలా?"

"ఆకేమిటి?" "అలసట తీరడానికి సార్, నమిల్తే నోట్లో నీరు ఊరుతుంది. దాహం వుండదు."

వద్దన్నాడు, క్షణం యుగంలా గడుస్తోందక్కడ. మరోక్షణం ఉంటే ముఖం తిరిగేట్టుంది.

"పోదాం పదండి" అని వెనక్కి తిరిగాడు.

"లిఫ్ట్ పిలిపించేదా సార్, నిముషంలో వస్తుంది"

"మొదట యీ గాలిని దాటాలి, పిలిపించండి"

నారాడియుతో చెప్పి తొందరగా వరదరాజులు వెనక నడిచాడు రమేశ్‌చంద్.

అరవై గజాలు దాటగానే గాలి కాస్త పల్చబడింది. తేమ తగ్గక పోయినా కాస్త ఊపిరి పీల్చుకునే అవకాశం కలిగింది.

"ఇటు వెళ్ళాలి. లిఫ్ట్ యిటువేపు వుంది" అంటున్నాడు రమేశ్.

దూరాన ట్రాలీ వస్తున్న చప్పుడూ వినిపించింది.

"ఆగండి, విశ్వేశ్వరం వస్తున్నట్టుంది"

దీపం ఎత్తి అరిచాడు రమేశ్‌చంద్, ట్రాలీ పదిగజాల ముందుకు పోయి ఆగింది.

వరద ఆత్రుతగా అటువేపు నడిచాడు, చీకట్లో నలుగురి ముఖాలూ నీడల్లా కనిపిస్తున్నాయి. దీపపు వెలుగులో అతన్ని విచిత్రంగా చూస్తున్నారు వాళ్ళు.

"విశ్వేశ్వరం.." అన్నాడు బలహీనంగా.

మధ్యన నిలబడి నుదురు తుడుచుకుంటున్న వ్యక్తి తలెత్తాడు.

వెలుగులో అతని ముఖం స్పష్టంగా కనిపించింది వరదరాజులుకి.

నల్లబడి - నీరసించి - ప్రేతంలా వున్నాడు. కళ్ళు నిర్జీవంగా దృష్టి జ్ఞానంలేనట్టు కదుల్తున్నాయి.

"విశ్వేశ్వరం కళ్ళల్లో వింత కనిపించింది. అంతలో మాసిన గెడ్డాన్ని రెండు చేతుల్తో తుడుచుకుని అటువేపు తిరిగాడు.

అతని భుజాన్ని పట్టుకున్నాడు వరద - చెమటతో మన్నుతో వొళ్ళు జారింది.

"నాతో మాట్లాడకు, నాతో మాట్లాడకు"

ట్రాలీ బలబలలాడుతూ కదిలిపోయింది. రాయిలా నిలబడిపోయాడు వరదరాజులు.

రమేశ్‌చంద్ అతణ్ని కలుసుకున్నాడు "ఏం సార్! చూశారా అతణ్ణి?"

"...."

"అదేం అలా వున్నారు? మీరు స్పృహ తప్పుతున్నట్టుంది, వుండండి"

ఒక్క ఉదుటున అతణ్ణి రెండు భుజాలమీదికి ఎత్తుకున్నాడు రమేశ్‌చంద్, తొందరగా అడుగులు వేసాడు.

"నేను నడవగలను, దింపేయండి" అని మూలుగుతున్నాడు వరదరాజులు. కానీ లిఫ్ట్‌లో పడేసేవరకూ వదల్లేదతను.

నిజంగానే స్పృహ తప్పినట్టనిపించింది వరదకి.

లిఫ్ట్ తొందరగా మీదకి కదిలింది. నరకాన్ని వదిలి మరో ప్రపంచానికి తేలిపోతున్నట్లుంది. మీద తెల్లగా ఒంటి నక్షత్రంలాగా ఆకాశం వెలుగు కనిపిస్తోంది.

మరి కాస్సేపటికి బయటిమాటలు వినిపించాయి. అనంతశయనంగారి నవ్వు పోలికపట్టగలిగాడు వరదరాజులు.

లిఫ్టు ఆగగానే బెనర్జీ, చంపని ఎత్తుకుని పరుగెత్తుకు వచ్చాడు.

"నుదుటికి దెబ్బ తగిలిందేమిటిసార్? జార్జ్! చల్లటి నీళ్ళు తీసుకురాండి" అరిచాడు బెనర్జీ.

బకెట్‌తో నీళ్ళు తెచ్చారు. ముఖం కడుక్కున్నాక కాస్త స్థిమితం చిక్కింది. ఎండ ఆసరికి కొండలవేపు మాయమవుతోంది. కొండ నీడల్లోంచి చల్లగాలి వస్తోంది. వొళ్ళంతా గాలిలో తేలిపోతున్నట్లు హాయిగా ప్రశాంతంగా వుంది.

"నిలబడకండి, ఫెయింట్ అవుతారు నాకు తెల్సు, ఐస్క్రీం తీసుకుందాం పదండి"

ఎండుగడ్డితో పాకలాగ వేసిన చోటుకి వరదని తీసుకువచ్చాడు బెనర్జీ. నేలంతటా చల్లనినీరు జల్లారు. మధ్య కుర్చీలో అనంతశయనంగారు కూర్చుని పత్రిక చదువుతున్నారు.

"ఏమండీ? గని ఎలావుంది?" అంటున్నారు.

ఏదో కొత్తప్రపంచంలోకి వచ్చినట్లుంది.

ఫాను తెప్పించాడు బెనర్జీ, ఐస్క్రీమ్ తిన్నాక చాలావరకూ తేరుకున్నాడు వరదరాజులు.

ప్లాస్టర్ తెప్పించి అతికారు.

"భయపడిపోయారు - నే చెప్పలా? - అయిదుసార్లు వెళ్ళాను నేను" ఆటపట్టిస్తోంది చెంప.

రమేశ్‌చంద్ ముఖం కడుక్కుని దూరంగా ఇనపగొట్టం మీద కూచుని కులాసాగా సిగరెట్ వెలిగించాడు.

"ఎప్పుడో చేసిన పాపాలకి ప్రత్యక్షంగా శిక్ష అనుభవిస్తున్నారు వాళ్ళు, వాళ్ళు మనుషులుకారు ఏదో తెలీని శక్తివాళ్ళను మోసుకుపోతోంది.

"చీకటిపడుతోంది పదండి ఇప్పుడు గార్డెన్ హౌస్‌కు వెళ్దాం. ఈ నరకం చూశాక ఆ స్వర్గం విలువ తెలిసి వస్తుంది" అని లేచారు అనంతశయనంగారు, చంప చెయ్యిపట్టుకు లేస్తూ.

"మీరు రారా ఏమిటి?" అన్నారు బెనర్జీతో.

"మీరు ముందు పదండి. రాత్రి డ్యూటీ పనివాళ్ళకి జీతాలు ఏర్పాటు చేసి భోజనానికి కలుస్తాను" అన్నారాయన.

"నమస్కారం సార్, ఎప్పుడన్నా వస్తుండండి" అని చెయ్యి ఆడిస్తున్నాడు రమేశ్‌చంద్.

కారు కొండదిగి తాపీగా మైకా గచ్చుమీంచి పాకుతోంది - వెనక్కి చేరబడి స్థిమితంగా ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు వరదరాజులు.

గార్డెన్ హౌస్ దగ్గర కారు ఆగేసరికి నిద్రపోతున్నాడతను.

"ఇవాళరాత్రి మీ బస యిక్కడ ఏర్పాటు చేయించేదా - మూడు రోజులవరకూ తెలివిరాదు"

చంప బంతిపువ్వుల్ని చూసి పరిగెత్తింది.

"మా తాతల దగ్గర్నుంచి వస్తున్న ఆస్తి యీ బంగళా - మైన్స్ మాటెలా వున్నా యిదంటే ప్రాణం నాకు" అన్నారు అనంతశయనంగారు.

కాస్త దూరం పోయాక దారి రెండుగా చీలి మీదికి లేచిపడుతున్న ఫౌంటెన్ చుట్టూ తిరిగింది.

అప్పుడే దీపాలు వెలిగించారు. ఫౌంటెన్ నీరు దీపాల కాంతిలో రంగు రంగులుగా కనిపిస్తోంది. చుట్టూ పొడవుపాటి బల్ల వేసారు దారి పొడుగునా రకరకాల ఫెరన్సు ఉంచారు. కొమ్మలు గాలికి వంగి అటూ యిటూ ఊగిసలాడుతున్నాయి.

కుడిపక్క పొడవుగా పర్ణశాలలా పందిరి వేశారు ఎండుగడ్డితో.

"వేసవికాలంలో ఇక్కడ వుండే చల్లదనం ఏ బంగళాలోనూ ఉండదండి, గాడ్పులు ఎక్కువగా వుంటే యిక్కడికి కార్లో వచ్చేస్తాను"

పర్ణశాలకింద రెండు సోఫాలూ, ఓ టేబులు ఫానూ, చిన్న బీరువాలో లైబ్రరీ, నీళ్ళకూజా అన్నీ చక్కగా ఏర్పాటు చేసి ఉన్నాయి.

"ఇక్కడ కూచుందామా, లోపలికి వెళ్దామా?"

"పదండి, చూసి పోదాం."

అల్లంత దూరంలో ఎర్రటి బంగళా అగుపిస్తోంది. చుట్టూ వెదురుతో అల్లిన పరదాలు వేలాడుతున్నాయి, మెట్ల దగ్గర పర్వతంలాగ నౌకరు కూర్చున్నాడు. చేతికర్రా, చుట్టతో మోకాలు మీద తల ఆనించి మసక చీకట్లోకి చూస్తున్నాడు.

చెట్ల మధ్య నుంచి ఒక్క గెంతు గెంతి తాతయ్యను భయపెట్టింది చంప. నిజంగానే తుళ్ళిపడి సర్దుకున్నాడు అనంతశయనంగారు.

తీరా మెట్లు ఎక్కి పక్కనే ఉన్న నౌకరు బొమ్మని చూసి దిమ్మరపోయాడు వరదరాజులు.

"బొమ్మటండి యిది?"

పకపక నవ్వుతోంది చంప, బంతిపువ్వులన్నీ తలలో గుచ్చుకుంది. సన్నజాజుల్ని కోసి గుప్పెట్లో పట్టుకు ఎగురుతోంది.

"ఇంకా రండి. లోపల చాలా వుంది."

నత్తగుల్ల ఆకారంలో మెలికలు తిప్పినట్టుంది బంగళా. ముందు విశాలమైన హాలు, ముఖం ప్రతిబింబించేట్టు నునుపయిననేల, లతలూ, పువ్వులూ, నగిషీలూ లేకుండా ఏ గోడా మిగల్చలేదు. సన్నటి ప్రేములో నాలుగు గోడలకీ ఒకే రేఖా చిత్రం పుస్తకంలో పుట విప్పినట్టు గీశారు. బోధిసత్త్వుడి జీవిత చరిత్ర చితలేఖనంలో మిళితమయి కళ్ళను చెదిరిస్తున్నది. ఎదురుగ్గా నిలువెత్తు రాధాకృష్ణుల చిత్రం. పక్కనే మేడమీదకి పోయేందుకు మెట్లు -

చంప పరిగెత్తిపోయి రాధపక్క నిలబడ్డది

దిమ్మరపోయాడు వరద.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments